

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 1-го Іюля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 1-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В П Л Ъ Н А.

25-го Іюня, въ Высочайшій торжественный день рожденія Его Величества Государи Императора, Состоящій въ должности Виленскаго Гражданскаго Губернатора, М. Л. *Бѣлицевъ*, за отсутствіемъ Г. Военнаго Губернатора, изволили принимать, въ 10½ часовъ утра, поздравленія отъ Гг. Военныхъ и Гражданскихъ чиновниковъ, Дворянства и Духовенства.

Послѣ принесенія поздравленія Его Превосходительству, совершена была въ Николаевскомъ Каѳедральномъ Соборѣ, а также въ Римско-Католическомъ Каѳедральномъ костелѣ, и во всѣхъ прочихъ храмахъ въ Вильнѣ находящихся, Божественная Литургія, въ присутствіи многочисленнаго собранія народа, по окончаніи которой, принесено было благодарственное Господу Богу молебствіе о здравіи и благоденствіи Августѣйшаго Виновника торжества, съ провозглашеніемъ многолѣтія Государю Императору и всей Императорской Фамиліи, при пушечной пальбѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 25-го Іюня.

Высочайшею Грамотою, 3-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Начальникъ 20-й Пѣхотной Дивизіи Генералъ-Лейтенантъ *Фрейтагъ*, и того же ордена и степени безъ короны, Начальникъ Владикавказскаго Округа, Генералъ-Маіоръ *Нестеровъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 9-го Іюня, Капцелярскій Чиновникъ Виленскаго Ценсурнаго Комитета, Коллежскій Регистраторъ *Тыловскій*, Всемилостивѣйше произведенъ, за выслугу лѣтъ, въ Губернскіе Секретари.

— Французскому подданному Францу *Дутте* выдана, Апрѣля 12-го дня 1847 г. десятилѣтняя привилегія на аппаратъ для чески шерсти, употребляемой на камвольную пряжу. По объясненію Г. Дутте, всѣ попытки фабрикантовъ въ Россіи приготовить эту пряжу оставались безуспѣшными оттого, что для нея выписывались машины, устроенныя по Англійской системѣ, приспособленной для чески длиноволосяй Ан-

WІАДОМОŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Дня 25-го Червца, jako в dniu wielkiej i radośnej Uroczystości Urodzin NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGO MOŚCI, Zostający w obowiązku Wileńskiego Cywilnego Gubernatora, M. L. *Biegiczew*, pod niebytność P. Wojennego Gubernatora, o pół do jedenastej z rana przyjmował powińszowania PP. Wojennych i Cywilnych Urzędników, Dworzanstwa i Duchowieństwa.

Następnie w Katedralnym Kościele Sw. Mikołaja, tudzież w Katedrze Rzymsko-Katolickiej i innych świątyniach znajdujących się w Wilnie, odbyło się przy odgłosie dział z twierdzy, wśród licznie zgromadzonego ludu, uroczyste nabożeństwo, zakończone modłami o zdrowie i pomyślność NAJMIŁOŚCIWSZEGO MONARCHY i całej Najjaśniejszej Jego Familii.

Wieczorem miasto było oświetlone.

St. Petersburg, 25-go Червца.

Przez Najwyższy Dyplomata, 3-go Червца, Najjaśkawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Anny 1-jej klasy, CESARSKĄ Koroną ozdobionego, Naczelnik 20-jej Dywizyi Pieszzej, Jenerał-Porucznik *Freitag*, i tegoż Orderu i klasy bez Korony, Naczelnik Władykaukazkiego Okręgu, Jenerał Major *Nestorow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 9-go Червца, Kancellaryjny Urzędnik Wileńskiego Komitetu Cenzury, Kollegialny Regestrator *Tymowski*, Najjaśkawiej mianowany, за выслугу лѣтъ, Gubernialnym Sekretarzem.

— Poddany francuzki *Doutté*, otrzymał d. 12 Kwietnia r. b. dziesięcio-letni przywilej na aparat do czesania wełny, używanej na przędzę szalową (Kammwolle). Podług objaśnienia wynalazcy, wszelkie usiłowania fabrykantów w Rossyi, aby wyrabiać tę przędzę, były bezskuteczne dla tego, że w tym celu sprowadzano maszyny, urządzone podług systematu angielskiego, zastosoowanego do czesania wełny długo-włosej angielskiej, a przeto nieprzydatne do

гліскої шерсти, и потому онѣ оказывались неудобными для прочки Русской короткой шерсти, для которой собственно приспособленъ его аппаратъ.

czesania wełny Rossyjskiej krótkiej, do której właściwie zastosowany jest jego aparat.

21-го Мая, въ городѣ Красномъ пропеходило торжество по случаю открытія памятника, воздвигнутаго, по Высочайшему повелѣнію Государя Императора Николая Павловича, на Лосминской Горѣ, лежащей на лѣвомъ берегу рѣчки Лосмины, въ трехъ верстахъ отъ города, въ воспоминаніе побѣды, одержанной здѣсь Русскими войсками 3-го, 4-го, 5-го, и 6-го Ноября 1812 года надъ Французами,—побѣды, ознаменованной пораженіемъ большей части арміи Наполеона и истребленіемъ корпуса Маршала Ней. Памятникъ этотъ, вылитый изъ чугуна, едланъ въ древнемъ Византийскомъ вѣку.

Dnia 21 Maja, w mieście Kraśnem odbyła się uroczystość z powodu odsłonięcia pomnika, wzniesionego z Najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości NIKOŁAJA PAWŁOWICZA, na Górze Łosmińskiej, wznoszącej się po nad lewym brzegiem rzeczki Łosminy, o trzy wiorsty od miasta, na pamiątkę zwycięstwa odniesionego tutaj przez wojska Rossyjskie 3, 4, 5 i 6 listopada 1812 r. nad Francuzami,— zwycięstwa, sławnego klęskąadaną większej części armii Napoleona, jako też zniszczeniem Korpusu Marszałka Neya. Pomnik ten, ulany ze spiżu, wykonany został w starożytnym Bizantyńskim stylu.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 16 Іюня.

Въ засѣданіи 10-го Іюня, Сеймъ окончилъ, въ общемъ собраніи, преніе о проектѣ закона касательно учрежденія налога на доходы. На приглашеніе рѣшить, должно ли замѣнить налогъ на бойное мясо и на муку (съ мукомольныхъ мельницъ) налогомъ на доходы, Сеймъ изъявилъ отрицательное мнѣніе большинствомъ 311-ти голосовъ противъ 204-хъ. Нѣсколько добавочныхъ статей были также устранены; наконецъ Сеймъ принялъ добавочную статью графа Арнима, въ которой предлагаютъ представить будущему Сейму проектъ закона о налогѣ на доходы, не упоминая въ ней о налогѣ на бойное мясо и муку.— Курія трехъ сословій приняла потомъ предложеніе просить Е. В. о продолженіи срока засѣданія, по причинѣ невозможности окончить всѣ дѣла до 19-го Іюня.

Въ засѣданіи 14-го Іюня, общее собраніе Сейма разсматривало проектъ закона о Евреяхъ. Министръ Духовныхъ Дѣлъ и Просвѣщенія, Г. Эйхгорнъ, поручилъ Тайному Правительственному Совѣтнику Брюггеману засѣдать вмѣсто себя на министерской скамьѣ. Коммиссаръ Сейма и Кабинетные Министры, Гг. фонъ Бодельшвингъ и Тиле, произнесли рѣчи въ защиту мнѣній Правительства. Королевскій Коммиссаръ объявилъ, что Правительство, представивъ сей проектъ закона, не имѣло въ виду создать что либо новое, но только желало слить въ одинъ законъ различныя постановленія, существующія въ Прусскомъ Королевствѣ касательно Евреевъ. Отнынѣ, если сеймъ согласится съ Правительствомъ въ основаніи закона, въ Пруссіи убудетъ только одно законодательство для всѣхъ Евреевъ, кромѣ Евреевъ Великаго Герцогства Познанскаго, которые не достигли той степени просвѣщенія, какъ Евреи, живущіе въ другихъ частяхъ Королевства. Почитая Евреевъ иностранцами, невозможно было дать имъ большихъ выгодъ или признать за ними право вступать въ государственную службу. Всѣ дарованныя имъ облегченія должны быть почитаемы милостью, а не необходимою уступкою. Такимъ образомъ, по объявленію Королевскаго Коммиссара, не было и не могло быть рѣчи о томъ, что вздумали называть освобожденіемъ (эманципаціею) Евреевъ. Члены оппозиціи, Гг. Бекератъ, Кампгаузенъ и въ особенности Г. фонъ Финке, преимущественно отличились своими рѣчами въ пользу Евреевъ.

Курія высшаго дворянства разсуждала о томъ же проектѣ закона въ засѣданіи 15-го числа. Г. Эйхгорнъ старался язнитить намѣреніе Правительства, которое старается дать устройству Еврейскому элементу, отдѣляя его отъ элемента Христіанскаго, и образовать до нѣкоторой степени государство въ государствѣ.— Князь Линаръ предлагалъ отринуть проектъ закона, и просить Правительство представить другой, основанный на правилахъ не столь стѣснительныхъ. Когда Маршалъ Сейма собралъ голоса объ этой добавочной статьѣ, оказалось, что ее поддержали только два голоса.— Графъ Юркъ и Дириъ требуютъ полного уравненія Евреевъ въ правахъ съ Христіанами. Когда послѣдній привелъ въ примѣръ билъ объ освобожденіи Католиковъ въ Англіи, Князь Лихновскій протестовалъ съ жаромъ противъ всякаго сравненія между Католиками и Евреями.— Курія высшаго дворянства перешла потомъ къ пренію о статьяхъ порознь, и приняла тринадцать первыхъ параграфовъ съ маловажными измѣ-

WІADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

П р у с с і я.

Берлинъ, 16 czerwca.

Na posiedzeniu 10 czerwca, Sejm ukończył, na ogólném zgromadzeniu, rozprawy nad projektem do prawa tycającego się ustanowienia podatku od dochodów. Wezwany, aby zdecydował, czy należy zastąpić podatek od mięsa jatkowego i od maki (z młynów) podatkiem od dochodów, Sejm oświadczył się przeciwko temu wnioskowi większością 311 głosów przeciw 204. Kilka dodatkowych artykułów zostało także uchylonych; nakoniec Sejm przyjął artykuł dodatkowy Hr. Arnima, w którym tenże proponuje, aby na przyszłe zgromadzenie Sejmu wniesiony był projekt do prawa o podatku od dochodów, nie wzmiankując już w nim o podatku od mięsa jatkowego i od maki. Kurya trzech Stanów przyjęła potem wniosek, aby upraszać Jego Królewska Mość o przedłużenie terminu posiedzeń, z powodu niepodobieństwa ukończenia wszystkich spraw do d. 19 czerwca.

Na posiedzeniu 14 czerwca, ogólne zgromadzenie Sejmu roztrząsało projekt do prawa o Żyдах. Minister spraw duchownych i oświecenia, P. Eichhorn, polecił Tajnemu Rządowemu Radcy, P. Brüggeman, aby ten zastąpił jego miejsce na ławce ministerjalnej. Komissarz Sejmu i Ministrowie gabinetowi, PP. von Bodelschwing i Thile, stawali w obronie rządowego wniosku. Komissarz królewski oświadczył, że rząd, wnosząc ten projekt do prawa, nie miał zamiaru wprowadzać jakiejś nowości, ale tylko życzył złąć w jedno prawo różne postanowienia, istniejące w królestwie Prusskiem o Starozakonnych. Odtąd więc, jeśli się Sejm porozumie z Rządem, co do zasady prawa, w Prussach będzie tylko jedno prawodawstwo dla wszystkich Starozakonnych, wyjąwszy Starozakonnych Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, którzy nie doszli do tego stopnia oświaty, jak Starozakonni, mieszkający w innych częściach królestwa. Uważając Żydów za eudzoziemców, rząd nie mógł im nadawać wielkich przywilejów, ani też przyznawać prawa wchodzenia do służby publicznej. Wszystkie udzielone im ulgi mają się uważać za łaskę, nie zaś za niezbędną powinność. Tym sposobem, w skutek takowego oświadczenia Komissarza królewskiego, nie było ani też nie mogło być mowy o tém, co podobalo się niektórym nazywać wyzwoleniem (emancypacją) Starozakonnych. Członkowie opozycyi, PP. Beckerat, Kamphausen, a mianowicie P. von Vinke, odznaczili się między innymi swojemi mowami na korzyść Starozakonnych.

Kurya Magnatów roztrząsała tenże projekt do prawa na posiedzeniu d. 15 czerwca. P. Eichhorn, gorliwie bronił propozycyi rządu, który stara się dać organizacją Starozakonnemu pierwiastkowi, odłączając go od pierwiastku chrześcijańskiego, i urządzić do pewnego stopnia państwo w państwie. Xiąże Linaar wnosił, aby Sejm odrzucił ten projekt do prawa, a upraszał rząd o wniesienie innego, opartego na prawidłach nie tak krępujących; lecz gdy Marszałek Sejmu zebrał głosy o tym dodatkowym artykule, okazało się, że go popierały tylko dwa głosy. Hrabia Jork i Dirn domagali się zupełnego porównania Starozakonnych w prawach z Chryścianami. Ostatni przytoczył za przykład bil o wyzwoleniu Katołików w Anglii; w skutek czego, Xiąże Lichnowski oświadczył się z ogniem przeciw wszelkiemu porównaniu między Katołikami i Starozakonnymi. Na tém skończyły się rozprawy ogólne. Kurya Magnatów przeszła następnie do roztrząsania pojedynczych artykułów, i przyjęła trzynaście pierwszych paragrafów z nieznacząciami odmianami. Zresztą, Kurya

неіями. Впрочемъ, она намѣрена, кажется, смотрѣть на сей проектъ закона, какъ на средство привести преимущественно въ устройство религіозныя отношенія Евреевъ, и устранить все постановленія касательно политическихъ отношеній.

18 Іюня.

Во вчерашнемъ засѣданіи штатовъ, маршалъ Сейма приказалъ прочесть слѣдующій Королевскій рескриптъ :

„Мы Фридерикъ Вильгельмъ, Божіею Милостию Король Прусскій, объявляемъ вѣрнымъ Нашимъ штатамъ, собравшимся на первый общій сеймъ, наше милостивое привѣтствіе. Какъ съ достовѣрностію можно предвидѣть, что предложенія относительно нашего патента и постановленія отъ 3 Февраля с. г. утвержденныя куріями трехъ сословій, представленныя нынѣ куріи магнатовъ, не могутъ быть окончательно рѣшены предъ 19 с. м., по этой причинѣ продолжаемъ срокъ закрытія засѣданій нашимъ вѣрнымъ штатамъ, до тѣхъ поръ, пока пренія касательно сихъ предложеній не будутъ окончены, и пока повелѣнія наши, которыя мы въ слѣдствіе сихъ преній издать можемъ, не будутъ исполнены нашими вѣрными штатами. Поручаемъ нашему комиссару сейма довести до нашего свѣдѣнія, котораго числа можетъ послѣдовать закрытіе сейма.

Данъ въ Сансуци, 16 Іюня 1847 года.

(подп.) Фридерикъ Вильгельмъ.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Берлина, засѣданія Сейма закрыты 26-го Іюня рѣчью Королевскаго Комиссара. Король наканунѣ отправился въ Силезію.

Франція.

Парижъ, 22 Іюня.

Судъ перовъ произнесъ приговоръ по дѣлу Г. Жирардена, оправдывающій его, большинствомъ 134 голосовъ противъ 65. Палата перовъ всегда обвиняла редакторовъ газетъ, коихъ подвергала отвѣтственности; редакторъ же жур. *Presse* первый освобожденъ отъ обвиненія.

— Разнесся слухъ, что въ слѣдствіе опредѣленія комиссіи палаты перовъ, по дѣлу генерала Кюблера, представлено будетъ обвиненіе противъ Гг. Теста, Пеллапра и Пармантье.

— Членъ палаты депутатовъ, государственный совѣтникъ гр. Дежанъ, назначенъ генералъ-почтъ директоромъ.

— Герцогъ Монпансье принялъ приглашеніе города Буржа присутствовать при открытіи центральной желѣзной дороги.

— Предсѣдатель совѣта министровъ, маршалъ Суальтъ выѣхалъ въ свое имѣніе, гдѣ проведетъ цѣлое лѣто.

— Здѣсь обнародованъ торговый трактатъ, заключенный съ Королемъ Неаполитанскимъ, на основаніи котораго, суда обѣихъ націй освобождены отъ взноса пошлинъ въ гаваняхъ.

— Въ алжирскомъ Монитерѣ помѣщено подробное описаніе путешествія принца Жуэвильскаго въ среднюю Алжирію. Начальники племенъ принимали принца съ живѣйшимъ восторгомъ; нѣкоторые изъ нихъ сопровождали его въ Алжиръ, куда принцъ прибылъ 13 числа, а на другой день пригласилъ ихъ на свой корабль *Souverain* и щедро одарилъ. Въ томъ же журналь пишутъ, что генералъ Рено благополучно окончилъ экспедицію и покорила нѣсколько племенъ.

— Полагаютъ, что Мегмедъ-Али не предприметъ въ нынѣшнемъ году путешествія въ Европу; но письма изъ Александріи отъ 9-го Іюня сообщаютъ снова, что вице-король намѣренъ лѣтомъ прибыть въ Тоскану, для пользованія тамошними водами.

— Въ жур. *Constitutionnel* напечатано: Сегодня распространилось на биржѣ странное извѣстіе. Правительство будто бы получило телеграфическую депешу, къ которой сообщаютъ, что флотъ китайскаго императора атакował находящіеся въ виду Кантона французскіе военныя корабли, которые однако жестоко отбили за это. Говорятъ, что отъ дѣйствія артиллеріи нашихъ кораблей, погнбло 1000 Китайцевъ. Французская эскадра въ Китаѣ состоитъ изъ фрегата *Cleopatre*, корветты *Victorieuse* и парохода *Archimedes*.

— Изъ Оттахи получены извѣстія, съ прибывшимъ

та ма замиар, какъ się zdaje, uważać ten projekt do prawa, jedynie jako środek uorganizowania religijnych stosunków Starozakonnych, z uchyleniem wszelkich postanowień, dotyczących się stosunków politycznych.

Dnia 18 czerwca.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Stanów, Xiążę Marszałek Sejmowy, kazał odczytać następujący Królewski reskrypt gabinetowy :

„My Fryderykъ Wilhelm, z Bożej łaski, Król Pruski, przesyłamy naszymъ wiernymъ Stanom, zgromadzonym на pierwszymъ Sejmie Połączonymъ nasze łaskawe pozdrowienie. Ze już z pewnością przewidzieć można, iż wnioski w przedmiocie naszego patentu i postanowień z dnia 3 lutego b. r. przez Kurję trzech Stanów uchwalone, a obecnie złożone Kurji Magnatów, nie będą mogły być załatwione do 19 b. m., udzielamy zatemъ pierwszemu Połączonemu Sejmowi jeszcze takъ długi przeciągъ czasu, pokąd obrady naszychъ wiernychъ Stanów co do tychъ wniosków ukńczone, i rozkazy nasze, które w skutku tychъ obrad może wydamy, przez nasze wierne Stany wypełnione nie będą. Polcieliśmy naszemu Komissarzowi Sejmowemu, aby nas zawiadomił, w którymъ dniu może nastąpić zamknięcie pierwszego Połączonemu Sejmowi.

Dan w Sanssouci 16-go czerwca 1847 roku.

(podpisano) Fryderykъ Wilhelm.

— Podługъ najnowszychъ wiadomości z Berlina, posiedzenia Sejmu zamknięte zostały d. 26 czerwca, mową królewskiego Komissarza. Królъ dnemъ przedtémъ wyjechał do Szlązka.

FRANCYA.

Paryż, 22 czerwca.

Sądъ Parówъ wydałъ dziś wyrokъ w sprawie P. Girardin, uznający go niewinnymъ obrazy Izby, a to większością głosówъ 134 przeciwъ 65. Dotądъ Izba Parówъ potępiała zawsze Redaktorówъ gazetъ, których przedъ swe kratki wezwala; Redaktorъ więc dziennika *la Presse* jest pierwszy, którego uwolniła odъ zarzutu.

— Rozeszła się pogłoska, że w skutku decyzji Kommissji instrukcyjnej Izby Parówъ, w processie Jenerała Cubières, ma być wniesiona skarga przeciwъ PP. Teste, Pellaprat i Parmentier.

— Hr. Dejean, członekъ Izby Deputowanychъ i radzca stanu, mianowany zostałъ dyrektoremъ jeneralnymъ poczt.

— Xiążę Montpensier przyjąłъ zaprosiny miasta Bourges na otwarcie centralnej kolei żelaznej.

— Prezesъ rady Ministrówъ Marszałekъ Soult wyjechał do dóbrъ swoich, gdzie całe lato przepędzi.

— Ogłoszono tu traktatъ handlowy, zawarty zъ Królemъ Neapolitańskimъ, mocą którego okręty obu narodówъ odъ opłaty cła w portachъ uwolnione zostały.

— *Monitor Algierski* umieściłъ podъ d. 15-m czerwca długi opisъ podróży Xięcia Joinville do środkowej Algjeryi. Naczelnicy plemion wszędzie przyjmowali Xięcia zъ największymъ zapalemъ, i kilku zъ nichъ towarzyszyło mu do Algjeru, gdzie Xiążę przybywszy 13-go, zaprosiłъ ichъ nazajutrz na pokładъ swego okrętu *Souverain*; i bojnie ichъ obdarzył. Tenże samъ dziennikъ donosi, że Jenerałъ Renault odbyłъ szczęśliwie nową wyprawę i podbił kilka plemion.

— Sądzono, że Mehmed-Ali zaniechałъ jużъ w tymъ roku podróży do Europy; tymczasemъ listy zъ Alexandryi podъ d. 9 czerwca donoszą znowu, że Wice-Królъ ma zamiarъ używać tego lata kąpieli w Toskanii.

— W dz. *Constitutionnell* czytamy: Dziś obiegała na giełdzie osobliwsza nowina. Rządъ miałъ otrzymać depezę telegraficzną, donoszącą, że marynarka Cesarza chińskiego atakowała znajdujące się podъ Kantonemъ wojenne okręty francuzkie, które się miały za to srodze pomścić. Mówią o 1,000 Chińczykówъ, którzy mieli polezcъ odъ artylleryi naszychъ okrętówъ. Stacja morska francuzka w Chinachъ składa się zъ fregaty *Cleopatre*, korwety *Victorieuse* i parostátka *Archimedes*.

— Z Otahiti mamy wiadomości, przywiezione w tychъ

оттуда американским кораблемъ. Королева Помарь возвратилась въ Папеити, съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы французское правительство доставило ей за три года содержаніе по 25,000 фр. Новый губернаторъ Океаніи капитанъ Лаво отправился изъ Каллао въ Отаити, съ нѣсколькими транспортными кораблями, на которыхъ находится 1,600 человекъ войска, предназначеннаго на усиленіе гарнизона. Англійскій фрегатъ *Grampus* еще находится подлѣ острова Папеити.

— Купеческій корабль *Ville d'Angers* возвратился 13-го числа с. м. изъ Калькуты въ Гавръ; 16 числа онъ находился близъ острова св. Елены, гдѣ нашель давно ожидаемую изъ Кантона джонку, съ 14 китайцами и грузомъ китайскихъ достопримѣчательностей, назначенныхъ для Англии.

24 Іюня.

Распространяется слухъ, будто бы въ слѣдствіе приговора палаты перовъ, освобождающаго Жирардена отъ судебной отвѣтственности, министры Гизо и Дюшателъ подали прошенія объ увольненіи, и что Король предложилъ маршалу Бюжо образовать новый кабинетъ подъ своимъ предѣтельствомъ.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, что не смотря на освобожденіе отъ обвиненія Г. Жирардена, кабинетъ не должно считать поколебавшимся.

— Нѣкоторое число оппозиционныхъ членовъ палаты депутатовъ, именно: Гг. Одилонъ-Барро, Дювержье—Доранъ, Бильо, Вивіенъ, Берриеръ и Ластейри, въ собраніи у Г. Тьера положили сдѣлать представленіе о подверженіи парламентскому разсмотрѣнію обвиненій, напечатанныхъ журналомъ *Presse*, на настоящій кабинетъ.

— Если вѣрить *Courrier fr.*, то вчера въ палатѣ депутатовъ разнесся слухъ, будто Г. Тестъ объявилъ, что если онъ прежними своими товарищами будетъ оставленъ въ палатѣ перовъ, то онъ также съ своей стороны откроетъ дѣла, которыя могутъ поставить многихъ изъ нихъ въ затруднительное положеніе. Бывшій министръ публичныхъ работъ Г. Тестъ, обнародовалъ записки, оправдывающія его дѣйствія по дѣлу о Гуэнанскихъ копяяхъ.

— Говорятъ, что перы, управляющіе министерствами, не будутъ засѣдать въ судѣ перовъ по дѣлу генерала Кюбьера.

— Въ *La Patrie* напечатано: Постановленіе, что б. министръ публичныхъ работъ, Г. Тестъ, находится въ обвинительномъ состояніи, глубоко тронуло кассационный судъ, въ коемъ онъ предѣтелемъ. Г. Тестъ уже нѣсколько дней не предѣтельствуеъ въ этомъ судѣ.

— Сегодня вышелъ первый номеръ консервативнаго журнала *l'Opinion*, который рѣшительно защищаетъ кабинетъ и противорѣчитъ журналу *la Presse*.

— 14-го Іюня, въ годовщину битвы при Маренго открыта была колоссальная статуя Наполеона на томъ полѣ, которое было свидѣтелемъ блистательнѣйшей побѣды нашей италійской арміи. По согласію Сардинскаго правительства, при освященіи сего памятника, происходили публичныя торжества.

24 Іюня.

Герцогъ Немурскій отправился вчера къ Барезскимъ водамъ, а Герцогъ Омальскій въ Брюссель.

— Въ алжирскихъ газетахъ сообщаютъ, что эскадра подъ начальствомъ герцога Жуэвильскаго, отплыла въ Кальяри.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, что министерство рѣшительно будетъ противиться предложенію насчетъ требованія парламентскаго разсмотрѣнія обвиненій, взведенныхъ на кабинетъ Г. Жирарденомъ, и что предложеніе это сдѣлаетъ кабинетнымъ вопросомъ. Утверждаютъ, что послѣ довольно продолжительныхъ переговоровъ, послѣдовало примиреніе между двумя министрами и Г. Э. Жирарденомъ.

— Палата депутатовъ утвердила вчера весь бюджетъ министерства иностранныхъ дѣлъ и половину бюджета министерства народнаго просвѣщенія.

— Слышно, что правительство намѣрено открыть новое министерство подъ наименованіемъ: Министерство алжирскихъ дѣлъ, и вѣрить оное маршалу Бюжо, который впрочемъ, какъ утверждаютъ, не хочетъ войти въ составъ кабинета. Вопросъ и отвѣтъ послѣдовали посредствомъ телеграфовъ.

— *Constitutionnel* смѣшалъ вчера два извѣстія о морскихъ битвахъ на китайскихъ моряхъ; не съ Китайцами въ Кантонѣ сражалась французская эскадра,

дѣлахъ черезъ окрѣтъ Американскій. Королева Помарь wróciła do Papeiti; położyła jednakъ за глówny warunekъ swego powrotu, aby jej rządъ francuzki wypłaciłъ за latъ trzy, to jest: od objęcia protektoratu, umówioną pensją, wynoszącą rocznie po 25,000 fr. Nowy Gubernatorъ Oceanii, Kapitanъ Lavaud, wypłynąłъ zъ Callao do Otahiti; towarzyszy mu kilka okrętówъ transportowych, na których się znajduje 1,600 ludzi, przeznaczonychъ do wzmocnienia załogi. Fregata angielska *Grampus* jeszcze stoi przy wyspie Papeiti.

— Окрѣтъ купецка *Ville d'Angers* powróciłъ dnia 13 b. m. zъ Kalkuty do Havru. Dnia 16 kwietnia byłъ na wyspie św. Heleny, i zastałъ тамъ oddawna w Londynie oczekiwana zъ Kantonu dżункę, zъ 14 Chińczykami i ładunkiemъ chińskichъ ciekawości, do Anglii przeznaczonymъ.

Dnia 24 czerwca.

Rozchodzi się pogłoska, że w skutku wyroku Izby Parów, uwalniającego P. Girardin od zarzutu obrazy tejże Izby, Ministrowie Guizot i Duchatel podali prośbę o uwolnienie, i że królъ wezwałъ Marszałka Bugeaud do utworzenia nowego gabinetu pod jego prezydencyą.

— *Journal des Débats* wyraża się dziś w ten sposób, że pomimo uwolnienia zъ pod zarzutu P. Girardin, nie uważa gabinetu za wstrząsniony.

— Pewna liczba opozycyjnychъ członkówъ w Izbie Deputowanych, jako-to PP. Odilon-Barrot, Duvergier d'Auranne, Billault Vivien, Berryer i Lasteurie, na zgromadzeniu u P. Thiers, postanowiła podać wniosekъ o parlamentarne roztrząszenie обвиненій, rzuconychъ przezъ *la Presse* na gabinetъ obecny.

— Jeżeli wierzyć można *Courrier fr.*, rozeszła się wczoraj wieść w Izbie Deputowanych, że P. Teste miałъ oświadczyć, iż jeżeli jego dawni koledzy w ministerstwie, opuszczą go w jego procesie w Izbie Parów, objawi także ze swjej strony kompromitujące dla wielu zъ nichъ czyny. Tymczasemъ P. Teste ogłosiłъ pamięć ikъ usprawiedliwiający jego działania w interesie kopalni w Gouhenans.

— Mówią, że Parowie będący Ministrami nie będą zasiadać w Sądzie Parów, w sprawie Jenerała Cubières.

— W *la Patrie* czytamy: Postawienie w stanie oskarżenia byłego Ministra robót publicznych, P. Teste, wzruszyło do żywego Sądъ kasacyjny, którego jestъ Prezesemъ. P. Teste już od dni kilku przestałъ w nimъ urzędować.

— Dziś wyszedłъ nowy konserwacyjny dziennikъ *l'Opinion*, jako stanowczy obrońca gabinetu i współzawodnikъ dziennika *la Presse*.

— Dnia 14 czerwca, w rocznicę bitwy pod Marengo, wzniesiony zostałъ kolosalny posągъ Napoleona na temъ polu, które było świadkiemъ najświetniejszego zwycięstwa naszej włoskiej armii. Za zgodą rządu sardyńskiego, przy poświęceniu tego pomnika, odbyły się publiczne uroczystości.

Dnia 25 czerwca.

Xiążę Nemours wyjechałъ wczoraj rano do wódъ w Bages, a Xiążę Aumale do Bruxelli.

— Algierskie gazety donoszą że эскадра pod dowództwemъ Xiąęcia Joinville odplynęła do Cagliari.

— *Journal des Débats* mówi, że Ministerstwo formalnie się sprzeciwi wnioskowi o parlamentarne roztrząsanie обвиненій uczynionychъ gabinetowi przezъ P. Girardin, i że uczyni zъ niego kwestyą gabinetową. Zъ drugiej strony zapewniają, że po dość długichъ negocyacjach, nastąpiło pojednanie między dwoma Ministrami i P. E. Girardin.

— Izba Deputowanychъ uchwaliła wczoraj cały бюджетъ Ministerstwa spraw zagranicznychъ i połowę budżetu Ministerstwa oświecenia publicznego.

— Słychać znowu, że rządъ chce utworzyć nowe ministerstwo, pod tyt. Ministerstwa interesówъ Algierskichъ, i powierzyć takowe Marszałkowi Bugeaud, ale ten, jakъ zapewniają, nie chce wnijsć do gabinetu. Zapytanie i odpowiedź nastąpić miały przezъ telegraf.

— *Constitutionnel* pomieszałъ wczoraj dwie wiadomości o bitwachъ na wodachъ chińskichъ; nie zъ Chińczykami w Кантоніе walczyła эскадра francuzka, ale zъ Ko-

во съ Кохинхинами въ Кохинхинской гавани. Англичане же овладѣли укрѣпленіями рѣки Кантона и входомъ въ городъ. (См. Китай).

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, сегодня: по сему предмету слѣдующее: Изъ послѣднихъ извѣстій, полученныхъ здѣсь изъ Китая, и писанныхъ въ Гонгъ-Конгъ 25-го Апрѣля, мы узнали, что 15-го Апрѣля, командиръ Лапьерръ съ французскими фрегатами *Gloire* и *Victorieuse*, для предупрежденія нападенія, котораго не могла бы избѣгнуть его эскадра, вынужденъ былъ въ Кохинхинской гавани произвести нападеніе на 5 кораблей, вооруженныхъ большими пушками и нѣсколько джонокъ. Джонокъ обратились въ бѣгство, а сказанные 5 кораблей сожжены или потоплены; слышномъ 1000 ч. Кохинхинцевъ лишены при семь жизни. На французскомъ кораблѣ *Victorieuse* двое ранены, изъ коихъ одному отняли ногу, одинъ убитъ и нѣсколько чел. получили контузии; въ числѣ послѣднихъ находится офицеръ Ла-Казъ. На кораблѣ *Gloire* не было ни убитыхъ ни раненыхъ. Самосскій Епископъ, Г. Фуркадъ, находился во время сраженія на кораблѣ *Victorieuse*.

— На островѣ Корекъ, извѣстный разбойникъ Децій Вигани, убитъ поселенникомъ, въ ту минуту, когда онъ писалъ къ одному изъ своихъ пріятелей, чтобы онъ прислалъ ему 800 франк., или въ противномъ случаѣ ожидалъ смерти. Децій Вигани въ продолженіе пяти лѣтъ былъ предводителемъ шайки, прежде онъ не имѣлъ никакой собственности, нынѣ же построилъ нѣсколько домовъ, купилъ значительное имѣніе и умертвилъ едикомъ 12 или болѣе чел. Ожидая онъ наложилъ подать на весь городъ въ 6,000 фр. Спустя нѣсколько дней послѣ его смерти, открыли пещеру надъ моремъ, и въ ней нашли ящикъ съ платьемъ, три ящика съ виномъ и аммуниціею, и человеческое тѣло, служившее пищею для двухъ большихъ собакъ, бывшихъ на дѣлѣ.

А н г л і я.

Лондонъ, 19 Іюня.

Вчера, происходило засѣданіе совѣта министровъ въ зданіи обычныхъ совѣщаній.

— Вчера, въ день побѣды при Ватерлоо, герцогъ Веллингтонъ давалъ обычный обѣдъ, на которомъ присутствовали 15 ветерановъ, участвовавшихъ въ этой битвѣ.

— Французскаго посланника, графа Сентъ-Олера, ожидаютъ сегодня изъ Парижа. Цѣлію его прибытія имѣеть быть врученіе Королевѣ Викторіи отъицающей грамоты, послѣ чего въ послѣднихъ числахъ сего мѣсяца онъ на всегда возвратится во Францію. Графъ Жарнакъ, исправлявшій доннынъ дѣла, поѣдетъ на нѣсколько недѣль въ Парижъ. Герцогъ Броли вступитъ здѣсь въ должность французскаго посла въ началѣ Іюля.

— Въ *Observer* сообщаютъ, что Королева Португальская написала къ герцогу Палмеллѣ собственноручное письмо, въ весьма лестныхъ выраженіяхъ, коимъ приглашаетъ его возвратиться въ Лиссабонъ и занять прежнее мѣсто въ совѣтѣ. „Приглашеніе сего сановника (сказано въ означенномъ журналѣ), служить наилучшимъ ручательствомъ, что Королева желаетъ управлять государствомъ по силѣ устава, такъ какъ герцогъ Палмелла почитается ревностнѣйшимъ приверженцемъ этого устава и не любитъ никакихъ насильственныхъ мѣръ.“

— Принцъ Оскаръ Шведскій, предъ отъѣздомъ, записался въ число покровителей общества, для вспоможенія иностранцамъ, и пожертвовалъ оному 20 фунт. ст.

— Положеніе дѣлъ банка постепенно улучшается. Обороты усилились въ теченіе прошлой недѣли слышномъ на миллионъ фунт. ст.

— Изъ Ливерпуля получено извѣстіе, что тамошніе дома торгующіе хлѣбомъ: въ теченіе прошлаго мѣсяца приобрѣли по 1,000,000 ф. ст.

chinchезыками в порте Кохинчины. Англичаи за брали твердце рѣки Кантон и здобыли прызтѣп до miasta. (Об. Сhiny)

— *Journal des Débats* donosi dziś w tym względzie: „Z ostatnich wiadomości nadeszłych tu z Chin, a datowanych z Hong-Kong 26 kwietnia, dowiadujemy się, że d. 15 kwietnia, dowódca Lapierre z fregatami francuzkimi *Gloire* i *Victorieuse*, dla uprzedzenia napadu, którego eskadra jego uniknąćby inaczej nie mogła, zmuszony był w porcie Koehinchiny uderzyć na 5 wielkich działami uzbrojonych okrętów i dżunki. Dżunki uciekły, a owe 5 okrętów spalono lub zatopiono; przeszło 1.000 Koehinchinczyków utraciło przy tém życie. Na okręcie franc *Victorieuse* było dwóch ludzi ranionych, z których jednemu nogę amputować musiano, jeden zabity, a kilku otrzymało kontuzye, pomiędzy niemi oficer Las-Cases. Okręt *Gloire* nie miał wcale zabitych ani ranionych. X. Fourcade, Biskup z Samos, znajdował się w czasie bitwy na pokładzie okrętu *Victorieuse*.“

— Na wyspie Korsyce, słynny bandyta Decius Viggani, zastrzelony został przez włóścianina, i to w chwili, kiedy pisał do jednego z tak zwanych przyjaciół swoich, aby mu przysłał 800 fr. albo śmierci swę był pewnym. Decius Viggani był przez lat 5 bandytą; dawniej nie posiadał nic, teraz zaś postawił sobie kilka domów, kupił znaczne dobra i zamordował przeszło 12 ludzi. Razu jednego nalezył podatek na całe miasto w summie 6.000 fr. W kilka dni po jego śmierci, odkryto groty nad morzem, a w niej skrzynię z odzieniem, trzy inne z winem i amunicją, oraz trupa ludzkiego, który dwom wielkim, na łańcuchu uwiązanymsom, służył za pokarm.

А н г л і я.

London, 19 czerwca.

Wczoraj odbywała się kilkogodzinna narada Ministrów, w pałacu zwykłych posiedzeń.

— Xiążę Wellington dawał wczoraj zwykłą doroczną biesiadę, z powodu rocznicy zwycięstwa pod Waterloo, na której znajdowało się 15 weteranów, którzy mieli udział w bitwie pomienionej.

— Dotychczasowy Posel francuzki Hr. St. Aulaire, oczekiwany tu jest dziś z Paryża. Celem jego przybycia ma być podanie Królowej Wiktorii odwołu jego pisma. Poczem przy końcu bieżącego miesiąca powróci na zawsze do Francji. Hr. Jarnac, który dotąd załatwiał interessa poselstwa, uda się za urlopem na kilka tygodni do Paryża. Xiążę Broglie obejmie tu poselstwo francuzkie na początku lipca.

— *Observer* donosi, że Królowa Portugalska napisała list własnoręczny do Xięcia Palmelli, w nader łaskawych wyrazach, zapraszając go do powrotu do Lizbany i zajęcia dawniejszego miejsca w jej radzie: „Powołanie tego męża, (mówi *Observer*) jest najlepszym dowodem, że Królowa życzy sobie rządzić według ustawy, gdyż Xiążę Palmella jest jej najgorliwszym stronnikiem, a jawnym nieprzyjacielem wszelkich środków gwałtownych.“

— Xiążę Oskar Szwedzki zapisał się przed odjazdem w poczet opiekunów towarzystwa, udzielającego pomoc cudzoziemcom, i złożył temuż 20 funt. szt.

— Stan banku staje się coraz pomysłniejszy; operacye jego powiększyły się w tygodniu poprzedzającym przeszło o milion funt. szter.

— Nadeszła tu wiadomość z Liverpool, że tamtejsze domy, handlujące zbożem, w ciągu jednego zeszłego miesiąca ściągły do swoich kass 1,000,000 funt. szter.

Д а н и я .

Копенгагенъ, 11 Іюня.

Изъ Гельсингера уведомляютъ, что на тамошнемъ рейдѣ находится теперь российская эскадра, состоящая изъ 6 линійныхъ кораблей, 1 фрегата, 1 корветты, 1 брига и 1 парохода. Изъ Драге пишутъ о прибытіи еще 3 фрегатовъ, принадлежащихъ къ поминутной эскадрѣ, которые должны изслѣдовать Фарватеръ для прохода самыхъ большихъ военныхъ кораблей, ожидаемыхъ черезъ 14 дней изъ Кронштадта.

Б е л г і я .

Брюссель, 22 Іюня.

Ихъ Королевскія Величества отпраздновали сегодня, въ 1-мъ часу, въ Остенде, откуда завтра по утру отплавятъ въ Лондонъ.

— Третьяго дня, въ присутствіи Короля и Королевы, освещена и открыта новая галерея св. Губерта. Послѣ чего Король принималъ въ аудіенціи г-на Рожье, и по сему поводу въ *Journal de Bruxelles*, который почитается органомъ теперешняго кабинета, пишутъ, что Король поручилъ г-ну Рожье образовать новый кабинетъ, но онъ отвѣчалъ, что списокъ министрамъ представить Его Величеству, по возвращеніи его изъ Лондона, т. е. черезъ десять дней.

— Король Леопольдъ дѣйствительно весьма страдаетъ здоровьемъ. Утверждаютъ, что болѣзнь находится не только въ печени, но также и въ козгу. И потому поговариваютъ объ ускореніи созванія палаты, для представленія имъ закона относительно образованія Регентскаго совѣта. Наслѣднику престола, принцу Брабантскому нынѣ всего 13-ть лѣтъ отъ роду, а Англія никогда не согласилась бы на то, чтобы на случай смерти Короля, его супруга, старшая дочь французскаго Короля, получила временно бразды правленія.

И т а л і я .

Римъ, 18 Іюня.

На мѣсто покойнаго кардинала Микара, Его Святѣйшество назначилъ кардинала Ламбускини начальникомъ конгрегациі обрядовъ.

— Важная должность Камерленга, или министра Папскаго двора, исправляемая донынѣ кардиналомъ Риаріо Сфорца, назначеннымъ еще Пиемъ VII въ 1823 году, и благопріятствующимъ прежнему порядку вещей, будетъ ввѣрена кардиналу Алтиери, человѣку дѣлательному и преданному новому порядку.

— Еврейское общество въ Римѣ поднесло недавно Его Святѣйшеству представленіе относительно вещественнаго состоянія своей части (*Ghetto*), производящаго значительное вліяніе на здоровье ея жителей. Папа, стремясь постоянно къ введенію возможныхъ улучшеній между всѣми сословіями своихъ подданныхъ, назначилъ депутатовъ для разсмотрѣнія занимаемой Евреями части города, и представленія о томъ докладу учрежденной съ этою цѣлію комиссіи.

— Между папскими войсками, жандармы по справедливости занимаютъ первое мѣсто. Папа, до выѣзда своего въ Субіако назначилъ начальникомъ жандармовъ бригаднаго генерала князя Габріелли, даровитаго человека и храбраго офицера, который въ званіи эскадроннаго командира находится въ арміи Наполеона и совершилъ походъ въ Россію.

— Въ Венеціанской газетѣ было сообщено, что Его Святѣйшество, при покупкѣ хлѣба для бѣдныхъ, занялъ въ римскомъ банкѣ Валентини 30,000 скуди, отдавъ въ залогъ драгоцѣнный подарокъ, полученный имъ отъ Султана. Намъ извѣстно изъ достовернаго источника, что Его Святѣйшество никакого подарка не получилъ отъ Султана.

— Въ здѣшней ирландской коллетіи совершена была 31 Мая панихида, за упокой души О'Коннелля, въ присутствіи многихъ знатныхъ иностранцевъ. Сердце покойнаго привезено сюда его сыномъ, сопровождавшимъ его въ путешествіи.

— Отвѣтъ лорда Росселя на вопросъ Г. Горсмана, предложенный во время преній нижняго парламента 13 числа мая, относительно открытія непосредственныхъ сношеній съ Римомъ, произвелъ здѣсь весьма хорошее впечатлѣніе, и былъ напечатанъ во нѣкоторыхъ здѣшнихъ газетахъ.

D A N I A .

Kopenhagen, 17 czerwca.

Z Hels'n'gr donoszą, że w tamecznej przys'ani stoi teraz eskadra Rosyjska, złożona z 6 liniowych okrętów, 1 fregaty, 1 korwety, 1 brygu i 1 parostaku. Z Draage piszą o przybyciu jeszcze 3 fregat, należących do tejże eskadry, które mają polecenie zgłębiać drogę dla największych okrętów wojennych, oczekiwanych w ciągu dni 14 z Kronsztadtu.

B E L G I A .

Bruxella 22 czerwca.

Królestwo Belgijscy wyjechali dziś o godz. 1-jej do Ostendy, zkąd jutro rano odpłyną do Londynu.

— Onegdaj, w obec Króla i Królowej poświęcono i otworzono nową galeryą św. Huberta. Następnie Monarcha udzielił posłuchanie P Rogier; z tego powodu pisze *Journal des Bruxelles*, będący organem dzisiejszego gabinetu, że mówią, iż Król polecił P Rogier utworzenie nowego ministerstwa, lecz tenże miał oświadczyć, że listę Ministrów złoży dopiero Monarsze za jego powrotem z Londynu, to jest: za dni dziesięć.

— Król Leopold jest rzeczywiście bardzo cierpiącym. Zapewniają, że siedlisko choroby nie tylko jest w wątrobie, ale także w mózgu. Dla tego też jest mowa o przyspieszeniu zwołania Izby, dla przedstawienia im prawa o utworzeniu Rady Rejencyjnej. Następca tronu, Xiążę Brabantcy, ma dopiero 13 lat, a Anglia nie zezwoliłaby nigdy, aby na przypadek śmierci Króla, małżonka jego, najstarsza córka Króla Francuzów, objęła tymczasowie wodze rządu.

W ł o s y a .

Rzym, 18 czerwca.

W miejsce zmarłego Kardynała Micara, Ojciec św. mianował Kardynała Lambruschini Prefektem Kongregacyi obrzędów.

— Ważny urząd Camerlenga czyli Ministra dworu Papieżkiego, sprawowany dotychczas przez Kardynała Riario Sforza, mianowanego jeszcze przez Piusa VII w r. 1823, a przychylnego dawnemu porządkowi rzeczy, ma być jemu odjęty, a powierzony zostanie Kardynałowi Altieri, równie czynnemu, jak szczerze nowęj ustawie holdującemu mężowi.

— Gmina Izraelska Rzymu podała niedawno Ojcu św. najuniżeńsze przedstawienie względem materialnego stanu zamieszkiwanęj przez nią dzielnicy (*Ghetto*). Wywierającego znaczny wpływ na zdrowie jej mieszkańców. Papież dążąc ciągle do zaprowadzenia wszelkich możliwych ulepszeń dla wszystkich klas poddanych swoich, wyznaczył delegacyą, dla ścisłego obejrzenia dzielnicy Izraelskiej i zdania o tém sprawy ustanowionęj na ten cel osobnej Kommissyi.

— Pomiedzy wojskiem Papieżkim, żandarmerya słusznie zajmuje pierwsze miejsce. Papież przed wyjazdem swoim do Subiaco mianował jej dowódcą Generała brygady, Xięcia Gabrielli, utalentowanego męża i dzielnego oficera, który jako Szef szwadronu odbył kampanię Rosyjską pod Napoleonem.

— Gazeta Wenecka doniosła była, że Ojciec św. celem zakupienia zboża dla ubogich, pożyczyl był z banku Valentini w Rzymie 30,000 skudów, za złożeniem w zastaw drogiego podarunku, otrzymanego od Suлтана. — Z wiarogodnego zapewnienia możemy źródła, że Ojciec św. żadnego podarunku od Suлтана nie otrzymał.

— W tutejszem kollegium Irlandzkim odbywało się 31 maja żałobne nabożeństwo za duszę O'Connell'a, na którym znajdowało się wielu znakomych cudzoziemców. Serce zmarłego przywiezione tu zostało przez jego syna, który mu towarzyszył w podróży.

— Odpowiedź Lorda Russell na zapytanie P. Horseman w czasie rozpraw Izby Niższej w d. 13 maja, we względzie zawiązania bezpośrednich stosunków z Rzymem, sprawiła tu bardzo dobre wrażenie i została w kilku dziennikach tutejszych wydrukowaną.

Флоренція, 1 Юня.

В Герцога Тосканскій, сѣдѣя примѣру Пиа IX, постановилъ созвать нѣкоторый родъ собранія Нотаблей (важнѣйшихъ обывателей), для лучшаго устройства муниципальныхъ дѣлъ. Въ Августѣ сего года, соберутся председатели муниципальныхъ палатъ (*Proveditores*), на общій совѣтъ, къ которому приглашены будутъ также все бывшіе и настоящіе Бургомістры (*Consolieri*), а также нѣкоторое число знатнѣйшихъ помѣщиковъ (*raggi ed voli soggetti*) для соображенія настоящихъ узаконеній по предмету управления городовъ и сельскихъ обществъ. Въ официальной газетѣ обнародованъ въ этомъ отношеніи министерскій рескриптъ, а также постановленіе В. Герцога о назначеніи двухъ особыхъ комиссій, для составленія новыхъ уложеній: гражданскаго и уголовнаго. Слышно, что приготовляются также другія весьма важныя перемѣны. Нѣкоторые изъ настоящихъ министровъ выйдутъ изъ кабинета. Имѣетъ быть также учрежденъ государственный совѣтъ.

К П Т А Й.

Извѣстія, полученныя изъ Китая французскимъ правительствомъ, и подписанныя въ Гонгъ-Конгъ 26 Апрѣля, сообщаютъ о важныхъ столкновеніяхъ Англичанъ съ Китайцами, которыя, по видимому, причиняютъ новыя запутанности въ сношеніяхъ съ китайскимъ государствомъ, и безъ того уже весьма затруднительныхъ и сомнительныхъ, не смотря на все прежнее и новыя трактаты, заключенныя дондѣсь Китайскимъ правительствомъ съ Европейцами. Вотъ подробности англійской экспедиціи, цѣль которой состояла въ томъ, чтобы получить наконецъ удовлетвореніе за все оскорбленія и обиды, которыя несправимое высокомеріе Китайцевъ, преимущественно же жителей Кантона; постоянно наносило Англичанамъ и по предмету которыхъ возникшая уже за нѣсколько предъ симъ лѣтъ переписка между англійскимъ губернаторомъ Гонгъ-Конга, и Императорскимъ Комиссаромъ Ки-Нингомъ, не обещала ни успѣха ни конца.

1-го Апрѣля три англійскіе парохода: *Vulture*, *Pluto* и *Corсар*, съ Гонгъ-Конгскихъ губернаторомъ острова, сэръ Джономъ Дависомъ, отправились въ верхъ по рѣкѣ Кантону, и въ продолженіе 3-хъ часовъ атаковали и взяли все укрѣпленія на поминутой рѣкѣ, потомъ взорвали на воздухъ пороховые магазины, и закипали 827 пушекъ, 3-го Апрѣля, около 9 часовъ утра, поваливъ передъ стѣнами города Кантона. Устрашенные и удивленные Китайцы, не оказали никакого сопротивленія; не мѣше также удивлены были и Европейцы, не исключая и самаго англійскаго консула, кои о предпринятой экспедиціи не имѣли прежде никакого извѣстія.

На другой день, англійскій губернаторъ пригласилъ въ домъ британскаго консульства императорскаго комиссара Ки-Нинга, который къ величайшему удивленію и досадѣ Китайцевъ, лично явился на сіе униженное приглашеніе. Не далѣе какъ въ 1839 году, послѣдній изъ Мандариновъ не хотѣлъ бы упустить до разговора съ англійскимъ чиновникомъ, такъ что начальникъ англійскихъ факторій въ Кантонѣ, желая подать китайскимъ властямъ какую либо ноту или прошеніе, вынужденъ былъ просить какого-нибудь привратника, чтобы тотъ вручилъ бумагу его кому охоту. Но цини перемѣнились обстоятельства и роли! Сэръ Дависъ, подъ угрозой обратитъ весь городъ въ пепелъ, предложилъ для подписанія комиссару условія, касающіяся распространенія англійской торговли и свободнаго пребыванія Европейцевъ въ Кантонѣ. Комиссаръ изложилъ дѣло для соображенія; между тѣмъ жители города, подозрѣвая Ки-Нинга въ измѣнѣ, начали разбрасывать и присыпать на перекресткахъ улицы, воззванія, подстрекающія народъ къ оружію, умерщвленію комиссара и къ истребленію варваровъ (Англичанъ). Въ сѣдѣ за симъ несмѣтные толпы черни окружили англійскіе факторіи; но кромѣ проклятій, угрозъ, оскорбленій и изрѣдка бросанія камней, не произвели никакихъ другихъ насилій. Англичане же съ своей стороны, ожидая подписанія предложенныхъ Ки-Нингу условій, сдѣлали все приготовленія къ бомбардированію города, на случай, если бы на ихъ требованія сдѣланъ былъ отказъ. Бомбардированіе должно было начаться 6-го числа по утру, но еще до назначеннаго времени усло-

Флоренція, 1 септѣмб.

В. Хиже Тосканскій, идѣя за примѣромъ Пиа IX, постановилъ звать нѣкоторый родъ собранія Нотаблей (знакомитыхъ обывателей), въ цѣль лучшего устройства справъ муниципальныхъ. Уже въ Септѣмбѣ с. б. собрали сѣбя таковыя руководящія въ Идѣяхъ муниципальных (*Proveditores*) на wspólną naradę, на котора въззваніи также зосаня въззисы давни і тѣражнѣйші Бургомістры (*Consolieri*), oraz pewna liczba znakomitych obywateli kraju (*raggiardevoli soggetti*), dla rozstrągnięcia dotychczasowych praw w przedmiocie administracji miast i gmin w ejskich. Gazeta urzędowa ogłasza w tym względzie re-кеурт министрыялы, а разом тежъ постановленіе В. Хижеа, мѣснующае двѣ особне Комиссіе до уложенія новыхъ кодексъ: цивилнаго і криминальнаго. Слышачъ, же прыготововуя сѣя также ине нѣдер важне змѣнны. Кѣлку з до-тѣчезасовы Министровъ маю устѣпѣ з габинета. Ма быѣ также мѣнована Рада Стану.

С П И С К И.

Видомосці отримане з Чинъ прѣз рѣдъ французскі, а датоване з Гонгъ-Конгъ д. 26 квітня, доносять о важныхъ зайсѣяхъ з Чинѣзиками, котѣ такъ французскѣ окрѣты въ одномъ з портѣ Кохинчину, названомъ Туранъ, jako też Англицы въ Кантонѣ, на початку тогожъ мѣсяца, мѣли, а котѣ здаю сѣя заповѣдаѣ нове завикланія въ стосункахъ з Небѣскимъ Паństwem, і такъ жузъ нѣдеръ трудныхъ і не-пewныхъ, помѣмо wszelkichъ dawnychъ і nowychъ трактатѣвъ, jakie rѣдъ chinjski dotąd z Europejczykami zawieral. Oto są szczegóły wyprawy angielskiej, której celemъ было отримати наконецъ задовѣсчуживаніе за всеишкѣ обрѣзы і кривды, jakichъ niepoprawiona дѣла Чинѣзиковъ, а мѣновѣиѣ mieszkancówъ Кантону, не прѣстѣвала dopuszczać сѣя въгледѣмъ Англикѣвъ, а о котѣ тягнуча сѣя одъ wielu latъ korespondencyja мѣжду Gubernatoremъ англицкимъ wyspy Hong-Kong, а Komissarzemъ Cesarскимъ Ki Yngiemъ, nie obiecywała żadnego skutku ni kresu.

Дня 1 квітня wieczoremъ, trzy parostatki англицкіе: *Vultur*, *Pluto* і *Korsarz*, маю на swimъ pokładzie Gubernatora wyspy Hong-Kong, Sir Johna Davis, udaly сѣя въгѣ рѣки Кантонъ, і въ прѣциагу 36 godzin, zдохъ bywszy bezъ oporu всеишкѣ na-brzeżne twierdze nadъ tą rѣką, zagwozdziwszy w nichъ 827 dział, wysadzziwszy въ powietrze всеишкѣ magazyny prochowe і zniszczziwszy tamę на рѣце, broniącą przystępu obrętomъ do miasta Кантону, d. 3 квітня, около 9 godziny rano, ukazały сѣя podъ jego murami. Przerażeni zaszczepieni Чинѣзичы не ставили żadnego oporu; nie mniejsze zaszczepienie ogarnęło trę Europejczyków, nie wyłączającъ samego Konsula англицкого, którzy о zamierzonej wyprawie żadnej върздѣ wiadomosci не мѣли.

Nazajutrz, Sir Davisъ wezwałъ do англицкого konsulatu Cesarского Komissarza Ki-Ynga, który zъ naj-większymъ podziwieniemъ і oburzeniemъ Чинѣзиковъ, stawilъ сѣя osobieci на то upokorujące wezwanie. Niedys, nie dawniejъ jakъ w roku 1839, najniższy zъ Mandatarówъ nie raczylъ бы за не на swiecie zniżyć сѣя do rozmowy zъ urzędnikiemъ англицкимъ, takъ, że naczelnikъ faktoryi англицкихъ въ Кантонѣ, chcącъ podać wladzomъ Чинскимъ jakąkolwiekъ notę lub prośbę, musiałъ проситъ kтѣrego з odъwierzanychъ miast, aby то jeho pismo oddalъ do rąkъ komu należy. Ale terazъ zmienily сѣя czasy і role! Sir Davis, podъ groźbą spalenia miasta, podalъ Komissarzowi do podpisania warunki, tyżące сѣя rozszerzenia англицкого handlu і wolnego по-быту Europejczykówъ въ Кантонѣ. Komissarzъ wziąłъ rzeczъ do namysłu, а tymczasemъ mieszkańcy miasta, posiadającъ Ki-Ynga о zdrady, zaczęli rozrzucaѣ і rzucати по rogomъ ulicъ odъzwy, zachęcającъ ludъ do broni, do zabicia Komissarza і do wyтѣпѣния latharyjцѣвъ (Anglikѣвъ). Jakiżъ niezliczone tłumy поспѣства отѣрзлы faktorye англицкіе, ale próczъ przelęstw, groźb, obelg, і niekiedy rzucania kamieniami, żadnychъ innychъ nie d. i usiły сѣя g. altow. Англицы zaś, ze swojej strony, oczekującъ на подписаніе податныхъ Ki Ynga і warunkówъ, poczynili всеишкѣ прыготовованія до bombardowania miasta, на прыпадѣкъ, jeśli бы ichъ żądania odrzucone zostały. Bombardowanie rozpoczęło сѣя miało d. 6 rano, ale przedъ naznaczoną godziną, wladze chinjskie ulegly, і warunki podpisane zostały. Najglówniejsze зъ nichъ są: 1) że po trzechъ latachъ Англицы бѣдъ мѣли wolny wstęпъ do miasta і wolność wychodzenia за miasto; 2) że сѣя wyznaczy dla nichъ miejsce, на prawymъ brzegu rѣки, naprzeciwъ faktoryi, на budowę domѣвъ і magazyn-

вія были подписаны. Главнѣйшія изъ нихъ суть слѣдующія: 1) по истеченіи трехъ лѣтъ Англичанамъ предоставится свободный входъ въ городъ и дозволено будетъ выходить за городъ; 2) отведено будетъ для нихъ мѣсто, на правомъ берегу рѣки, противъ факторій, для постройкн домовъ и магазиновъ, и также соответственное мѣсто для сооружеія церкви и училища гласннца; 3) себѣ китайскія зданія, лежащія близъ англійскихъ факторій и угрожающія ихъ безопасности, точасъ будутъ перенесены, и наконецъ 4) Китайцы, обвиненные въ нанесеніи обидъ или оскорбленій Англичанамъ, строго будутъ наказаны. Все эти условія, согласныя съ трактатомъ 1842 года, были исполнены на другой день, послѣ чего сэръ Давенъ, посадивъ на корабль свои войска, снова возвратился въ Гонга-Конгъ, не лишившись и не убивши ни одного человека. Къ сему же острову, 14-го Апрѣля, прибыли французскіе корабли, которые подъ начальствомъ Лапьерра, въ Туранской гавани, произвели извѣстную уже битву. (См. Франція).

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 1 Юня.

Полученныя нами извѣстія съ театра военныхъ дѣйствій, не заключаютъ въ себѣ ничего новаго. Сѣверо-Американскія войска подвигаются къ столицѣ Мексики, какъ о томъ извѣщаетъ генералъ Скоттъ въ прокламаціи своей къ войскамъ, отъ 11 Мая, объявляя притомъ, что Американцы хотятъ жить въ мирѣ и дружбѣ съ Мексиканцами. На дорогѣ въ столицу образовались шайки гверильсовъ, коимъ генералъ Каналесъ отдалъ варварскій приказъ не щадить ни пола ни возраста; но генералъ Скоттъ напротивъ того строжайше запретилъ своимъ войскамъ дѣлать обиды жителямъ; впрочемъ угрожаетъ возмездіе, въ случаѣ если приказаніе генерала Каналеса будетъ исполнимо. Дольше обѣими сторонами произведены различныя жестокости, и война становится весьма упорною. Сантана находился въ Оризабѣ, съ отрядомъ въ 4,000 чел., половина коихъ не имѣла оружія. Генералъ Альваресъ ведетъ въ подкрѣпленіе изъ сѣверной Мексики 25,000 чел., кои будутъ раздѣлены на небольшія отряды гверильсовъ, между Вера-Крусомъ и Ялапою. Генералъ Тайлоръ, 21 Апрѣля, все еще находился въ Монтерей.

— Въ жур. *New-York Herald* сообщаютъ, что мексиканское правительство просило содѣйствія англійскаго министра для заключенія мира съ Соединенными Штатами. Съ другой стороны утверждаютъ, что Мексиканскій конгрессъ большинствомъ 44 голосовъ противъ 33 отвергъ посредничество чужестраннаго министра. — Президентъ Донъ-Педро Анана, получилъ диктаторскую власть.

— Въ Нью-Орлеанскихъ газетахъ сообщаютъ, что отрядъ Американцевъ подъ начальствомъ полковника Доуниана, разбитъ въ дефилеяхъ между Сальтиллою и Чигуагуа Мексиканцами, подъ начальствомъ генерала Риезо. Говорятъ Американцы лишились всѣхъ орудій и значительнаго числа людей.

— Въ одномъ изъ журналовъ представляютъ слѣдующій фронтный результатъ войны Соединенныхъ Штатовъ съ Мексикою: Генералы Скоттъ и Тайлоръ займутъ всю Мексику съ помощью корпуса въ 30—40,000 человекъ; этой арміи будетъ достаточно для того, чтобы обезоружить Мексиканцевъ, составить временное правительство изъ Мексиканцевъ подъ американскимъ покровительствомъ, приучить мексиканскій народъ, посредствомъ занятій, къ миру, спокойствію и порядку; далѣе, обезпечить для себя условія мира, и поддерживать переселеніе Американцевъ въ и-реуступленныя намъ страны; окончить ка-наль при Тегуантепекѣ, долженствующій соединить атлантической океанъ съ тихимъ, и потомъ оставить Мексику, устроивъ въ ней все дѣла.

нѣтъ, и также стосовне мѣтсе на заложеніе коścioла і емен-тарза; 3) же wszelkie budowle chińskie, w bliskości fakto-ryi angielskich położone i bezpieczeństwu ich zagrożające, natychmiast zniszone zostaną, i nakoniec 4, że obwinie- ni o pokrzywdzenie lub obelgę Anglików Chińczycy, suro- wo ukarani zostaną. Wszystkie te warunki, zgodne z traktatem 1842 roku, zostały wypełnione nazajutrz; po- czém Sir Davis, zabrawszy na okręty swe wojsko, powro- cił znowu do Hong Kong, nie straciwszy, ani też nie za- brawszy Chiń- zykem, ani jednego człowieka. Do tejeż wys- py, d. 24 kwietnia, zawinęły okręty francuzkie, które pod wodzą Lapierre'a, w przystani Turan, wiadomą utarczkę stoczyły. (Об. Франція).

СТАНЪ-ЗЪДНОЧЕНЕ АМЕРЫКИ ПѢНОКНѢЛ.

Новы-Йоркъ, 1 червца.

Видомости, которые мамы з видовни войны, не вие- ле новыхъ szczegółów udzielają. Wojska Stanów-Zjedno- czonych postępują ku Meksykowi, jak to Jeneral Scott, w wydanej odezwie do wojska w d. 11-m maja oświadczył, w której jednakże dodaje, że Amerykanie życzą sobie poko- ju i przyjaźni z Meksykanami. Nagosińcem wiadącym do sto- liccy pomienionej potworzyły się bandy Gerylasów, a dowo- dzący niemi Jeneral Canales, wydał okrutny rozkaz, aby ani wiek, ani pleć nieprzyjaciół szanowane nie były. Je- neral Scott przeciwnie, zalecił najsurowiej swoim wojs- kom, aby się najmniejszych nadużyć względem mieszkań- ców nie dopuszczali; jednakże zagroził odwetem, gdyby rozkaz Jenerala Canales był wykonany. Dotychczas obie strony mają sobie do wyrzucenia wiele okrucieństw, i dla tego też wojna staje się coraz zaciętszą. Santana stał w Oriزابа, z oddziałem, liczącym 4,000 ludzi; połowa tego wojska nie miała broni. Jeneral Alvarez wiedzie na pomoc z północnego Meksyku 25 000 ludzi. Korpus ten rozdzielony będzie na małe oddziały Gerylasów, między Veracruz a Jalapą. Jeneral Taylor stał jeszcze 21 kwiet- nia w Monterey.

— Według korespondencyi dz. *New-York Herald* rząd meksykański miał żądać pośrednictwa Ministra angielskiego do zawarcia pokoju ze Stanami Zjednoczonymi. Z drugiej strony zapewniają, że Kongress meksykański większością głosów 44 przeciw 33, odrzucił pośrednictwo tegoż zagranicznego Ministra. Prezydent Don Pedro Anaya otrzymał od Kongressu władzę dyktatorską.

— Dzienniki Nowo-Orleńskie donoszą, że oddział Ame- rykanów, pod dowództwem Półkownika Doniphana, został zniszony w wąwozach między Saltillo i Chihuahua, przez Meksykanów pod dowództwem Jenerala Rieso. Amerykanie mieli utracić wszystkie działa i wiele ludzi.

— Jeden z dzienników podaje następujący prawdopodobny wypadek wojny Stanów-Zjednoczonych z Meksykiem: Jeneralowie Scott i Taylor osadzą cały kraj meksykański w 30—40 000 ludzi; ta armia będzie dostateczną, aby roz- broić Meksykanów, ustanowić rząd tymczasowy z samych Meksykanów pod opieką Amerykańską, przyzwyczajając lud Meksyku przez kilkoletnie zajęcie do pokoju, spokojności i porządku; dalę, zapewnić sobie warunki pokoju, i popierać emigracyę Amerykanów do od- tępionych nam krajów; wy- kończyć kanał pod Tehuantepec, mający połączyć Ocean Atlantycki z Oceanem Spokojnym, a potem opuścić Meksy- kę w stanie uporządkowaną.